

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΙΚΗΣ

Πληροφορίες: Δημήτρης Τουρνάς

Τηλ. : 2310-996510 Fax : 2310-995272

E-mail : info@law.auth.gr

Κτήριο : Νομική Σχολή

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Θεσσαλονίκη, 7-6-2017

Αριθμ. Πρωτ. Μ. 1140

**ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΗΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΤΟΥ ΑΠΘ
ΓΙΑ ΤΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2017-2018**

Η ΓΣΕΣ της Σχολής, στη συνεδρίαση της με αριθ. 77/30-5-2017, όρισε τα μαθήματα, τους εξεταστές ανά Κατεύθυνση και τον τρόπο εξέτασης για την εισαγωγή πτυχιούχων Πανεπιστημίων στις Κατευθύνσεις του ΠΜΣ κατά το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018, ως εξής :

A. Κατεύθυνση Αστικού, Αστικού Δικονομικού και Εργατικού Δικαίου

- 1) **Αστικό Δίκαιο ως υποχρεωτικό μάθημα** (1. Γενικές Αρχές του Αστικού Δικαίου : Το σύνολο της ύλης, συμπεριλαμβανομένου του Δικαίου της Δικαιοπραξίας 2. Ενοχικό Δίκαιο (γενικό μέρος) : Το σύνολο της ύλης, 3. Ενοχικό Δίκαιο (ειδικό μέρος) : Πώληση, αδικοπραξίες, αδικαιολόγητος πλουτισμός, 4. Εμπράγατο Δίκαιο : Το σύνολο της ύλης, 5. Οικογενειακό Δίκαιο : Το σύνολο της ύλης, 6. Κληρονομικό Δίκαιο : Το σύνολο της ύλης.

Εξεταστές: A. Φουντεδάκη, A. Βαλτούδης, και αναπληρωματικό μέλος A. Τασίκας.

- 2) **Ένα από τα παρακάτω μαθήματα κατ' επιλογή του υποψήφιου:**

α) **Αστικό Δικονομικό Δίκαιο** (1. Διαγνωστική διαδικασία : Διαδικαστικές προϋποθέσεις της δίκης. Δικονομικές αρχές. Δεδικασμένο. Σύνθετες δίκες. 2. Απόδειξη : Γενικό μέρος. 3. Ένδικα μέσα : Γενικό μέρος - Έφεση. 4. Αναγκαστική εκτέλεση : Γενικό μέρος - Προϋποθέσεις αναγκαστικής εκτέλεσης - Δίκες περί την εκτέλεση).

Εξεταστές: X. Απαλαγάκη, Λ.-Μ. Πίψου, και αναπληρωματικό μέλος A. Σοφιαλίδης.

β) **Εργατικό Δίκαιο** (1. Ατομικό Εργατικό Δίκαιο : Ατομικές εργασιακές σχέσεις. 2. Συλλογικό Εργατικό Δίκαιο : Συλλογικές εργασιακές σχέσεις).

Εξεταστές: Δ. Ζερδελής, A. Στεργίου, και αναπληρωματικό μέλος Δ. Σιδέρης.

Η εξέταση κάθε μαθήματος θα γίνει σε πρακτικό θέμα, ένα από τα ερωτήματα του οποίου θα είναι ενδεχομένως θεωρητικό. Επιτρέπεται η χρήση μη σχολιασμένων Κωδίκων. Ο ΚΠολΔ θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί στην ισχύουσα νέα μορφή του.

B. Κατεύθυνση Δημοσίου Δικαίου και Πολιτικής Επιστήμης

- 1) **Συνταγματικό Δίκαιο ως υποχρεωτικό μάθημα** (1. Έννοια και διακρίσεις του Συντάγματος. Νομική σημασία και λειτουργίες του Συντάγματος. Εγγυήσεις τήρησης του Συντάγματος 2. Πηγές του Συνταγματικού Δικαίου 3. Λειτουργία του πολιτεύματος. 4. Θεμελιώδεις συνταγματικές αρχές 5.

Όργανα του κράτους **6**. Θεμελιώδη δικαιώματα (συνταγματική και διεθνής προστασία) **7**. Ο έλεγχος της συνταγματικότητας των νόμων).

Εξεταστές: Τ. Παπαδοπούλου, Α. Καϊδατζής και αναπληρωματικό μέλος Α. Σαββαΐδου

Κατά τη διάρκεια των εξετάσεων επιτρέπεται η χρήση μη σχολιασμένων κειμένων του Συντάγματος και Κωδίκων.

2) **Ένα από τα παρακάτω μαθήματα κατ' επιλογή του υποψήφιου:**

α) **Διοικητικό Δίκαιο** (Γενικό Ουσιαστικό Διοικητικό Δίκαιο και Διοικητική Δικονομία).

Εξεταστές: Ι. Συμεωνίδης, Κ. Γώγος και αναπληρωματικό μέλος Ε. Πρεβεδούρου.

Δεν επιτρέπεται η χρήση Κώδικα.

β) **Δημοσιονομικό Δίκαιο** (Η απαγόρευση των φορολογικών διακρίσεων στην έμμεση και άμεση φορολογία. Η εναρμόνιση των νομοθεσιών στον τομέα των έμμεσων και άμεσων φόρων. Οι διεθνείς συμβάσεις για την εξάλειψη της διπλής φορολογίας. Οι διεθνείς συμβάσεις αποφυγής διπλής φορολογίας και το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο. Διατάκτες: έννοια, διακρίσεις και ευθύνη. Υπόλογοι: έννοια, διακρίσεις και ευθύνη. Η έννοια του ελλείμματος και η διαδικασία καταλογισμού του).

Εξεταστές: Α. Σαββαΐδου, Κ. Γώγος και αναπληρωματικό μέλος Ε. Πρεβεδούρου.

Δεν επιτρέπεται η χρήση Κώδικα.

γ) **Πολιτική Επιστήμη** (1. Θεωρίες για τη γραφειοκρατία: Η βεμπεριανή θεωρητική προσέγγιση της γραφειοκρατίας 2. Κράτος, γραφειοκρατία και πολιτικό σύστημα στην Ελλάδα: Το πρόβλημα της διαφθοράς 3. Παγκοσμιοποίηση και ο ρόλος του εθνικού κράτους 4. Η οικονομική κρίση και το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Προβλήματα και προοπτικές 5. Η κρίση του κοινοβουλευτισμού και η απαξίωση της πολιτικής 6. Ο ρόλος των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας στη διαμόρφωση της πολιτικής. Έννοια και περιεχόμενο του όρου «τηλεδημοκρατία»).

Εξεταστές: Ν. Σεβαστάκης, Τ. Παπαδοπούλου και αναπληρωματικό μέλος Α. Στυλιανού.

Γ. Κατεύθυνση Διεθνών Σπουδών

Οι υποψήφιοι της Κατεύθυνσης Διεθνών Σπουδών εξετάζονται:

A) σε ένα (1) από τα κάτωθι τρία (3) μαθήματα, ως υποχρεωτικό μάθημα εξέτασης:

- 1) **Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο**
- 2) **Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο**
- 3) **Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και**

B) σε ένα (1) από τα υπόλοιπα επτά (7) μαθήματα, ως επιλεγόμενο μάθημα εξέτασης:

1) **Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο (ως υποχρεωτικό μάθημα ή μάθημα επιλογής)** (Ιστορία, διαδρομή και θεωρητικές προσεγγίσεις του Διεθνούς Δικαίου. Υποκείμενα του Διεθνούς Δικαίου. Σχέσεις Διεθνούς και Εσωτερικού Δικαίου. Πηγές του Διεθνούς Δικαίου και η ευρύτερη σύγχρονη προβληματική που αφορά στη διαμόρφωση του Διεθνούς Δικαίου. Κράτος, κυριαρχία και κρατική ευθύνη στο Διεθνές Δίκαιο. Δίκαιο της Θάλασσας (UNCLOS III). Οργάνωση της Διεθνούς Κοινότητας με έμφαση στο θεσμικό πλαίσιο και την έννομη τάξη που συγκροτούν τα Ηνωμένα Έθνη. Διαχείριση διεθνών κρίσεων, ειρηνική επίλυση των διαφορών και χρήση βίας).

Εξεταστές: Μ. Σαρηγιαννίδης, Β. Καρακωστανόγλου και αναπληρωματικό μέλος Π. Στάγκος.

Απαραίτητη είναι η χρήση μη σχολιασμένου κώδικα/συλλογής συνθηκών ή έστω φωτοτυπιών που περιλαμβάνουν τη Σύμβαση της Βιέννης για το Δίκαιο των Συνθηκών, τη Σύμβαση για το Δίκαιο

της Θάλασσας, το Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και το Καταστατικό του Διεθνούς Δικαστηρίου Δικαιοσύνης.

2) **Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο (ως υποχρεωτικό μάθημα ή μάθημα επιλογής)** (Γενική θεωρία Ιδιωτικού Διεθνούς Δικαίου - Κανόνες συγκρούσεως νόμων και επιλογή του εφαρμοστέου δικαίου - Διεθνής Δικαιοδοσία - Αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων – Διεθνής εμπορική διαιτησία - Δίκαιο Ιθαγένειας).

Εξεταστές: Ε. Σαχπεκίδου, Β. Κούρτης και αναπληρωματικό μέλος Δ. Λέντζης.

Επιτρέπεται η χρήση μη σχολιασμένου Κώδικα.

3) **Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ως υποχρεωτικό μάθημα ή μάθημα επιλογής)** (Ιστορικά. Η ενοποίηση της Ευρώπης και οι Ευρωπαϊκές Κοινότητες. Ίδρυση και εξέλιξη των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Η Ευρωπαϊκή Ένωση. Κυριότερες θεσμικές εξελίξεις μετά τις Συνθήκες του Άμστερνταμ, της Νίκαιας και της Λισαβόνας. – Η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της. – Τα συνταγματικά θεμέλια της συμμετοχής στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες και στην Ευρωπαϊκή Ένωση. – Θεμελιώδη χαρακτηριστικά του κοινοτικού και ενωσιακού θεσμικού συστήματος. – Τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι αρμοδιότητές τους. – Οι πηγές του κοινοτικού δικαίου και του δικαίου της Ένωσης. Το πρωτογενές, δευτερογενές και τριτογενές ενωσιακό δίκαιο. – Τα χαρακτηριστικά του ενωσιακού δικαίου-Αυτονομία, υπεροχή και άμεση ισχύς του ενωσιακού δικαίου. – Προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων στο δίκαιο της Ένωσης. – Η έννομη προστασία στην Ευρωπαϊκή Ένωση).

Εξεταστές: Ε. Σαχπεκίδου, Ι. Κτενίδης και αναπληρωματικό μέλος Π. Στάγκος.

Κατά τις εξετάσεις δεν επιτρέπεται χρήση των Συνθηκών ή άλλων βοηθητικών κειμένων.

4) **Συγκριτικό Δίκαιο (ως μάθημα επιλογής)** (Έννοια και φύση του Συγκριτικού Δικαίου - Συγκριτικό δίκαιο και φιλοσοφικές προσεγγίσεις - Οι σκοποί του συγκριτικού δικαίου και η διεύρυνσή τους στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης - Η συγκριτική μέθοδος - Η ταξινόμηση των δικαϊκών συστημάτων σε μεγάλες οικογένειες και γενικά χαρακτηριστικά των μεγάλων οικογενειών - Το αγγλικό δίκαιο και η φυσιογνωμία του - Εισαγωγή στο αμερικανικό δίκαιο: Βασικά χαρακτηριστικά αμερικανικού δικαίου, η αρχή της διακρίσεως των εξουσιών στο αμερικανικό σύνταγμα, δικαστήρια-δικηγορικό επάγγελμα και νομική παιδεία στις ΗΠΑ - Η χρήση του συγκριτικού δικαίου από τη νομοθεσία και τη νομολογία).

Εξεταστές: Χ. Δεληγιάννη-Δημητράκου, Β. Κούρτης και αναπληρωματικό μέλος Ε. Σαχπεκίδου.

5) **Η Προστασία των Δικαιωμάτων του ανθρώπου στην έννομη τάξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Έδρα Jean Monnet) (ως μάθημα επιλογής)** (Θεμελιώδη χαρακτηριστικά του θεσμικού συστήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. – Οι πηγές του δικαίου της ΕΕ (με ιδιαίτερη έμφαση στις άγραφες «γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου», ως πηγές δικαίου για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου στην έννομη τάξη της ΕΕ). – Σχέσεις εθνικού δικαίου και δικαίου της ΕΕ (άμεση ισχύς και άμεσο αποτέλεσμα του δικαίου ΕΕ, υπεροχή του δικαίου ΕΕ, αυτονομία της έννομης τάξης της ΕΕ, συνταγματικά θεμέλια της προσχώρησης και της συμμετοχής του κράτους στην ΕΕ). – Το ισχύον, με τη Συνθήκη της Λισαβόνας, θετικό δίκαιο της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην ΕΕ. – Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (η διαδικασία εκπόνησης του Χάρτη, οι ουσιαστικές και οι γενικές διατάξεις του, η νομική ισχύς του)).

Εξεταστές: Π. Στάγκος, Ι. Κτενίδης και αναπληρωματικό μέλος Ε. Σαχπεκίδου.

Επιτρέπεται η χρήση μη σχολιασμένου Κώδικα.

6) **Διεθνείς Σχέσεις και Διπλωματική Ιστορία (ως μάθημα επιλογής)**

Διεθνείς Σχέσεις (Οι βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις στον χώρο της διεθνούς πολιτικής. Ρεαλισμός, Νεορεαλισμός και άλλες εκδοχές ρεαλιστικές και μετα-ρεαλιστικές προσεγγίσεις. Θεωρία και ζητήματα της γεωπολιτικής θεωρίας. Ιδεαλισμός, Κλασικός Φιλελευθερισμός, Νεοφιλελευθερισμός

και σύγχρονες φιλελεύθερες θεωρήσεις. Μαρξισμός, θεωρίες εξάρτησης και νεομαρξικές θεωρήσεις. Εναλλακτικές θεωρίες διεθνών σχέσεων, όπως Κριτική Θεωρία, Κονστρουκτιβισμός, Μετανεωτερικότητα, Πολυπλοκότητα και Χάος, Κανονιστική Θεωρία, και Φεμινιστικές και Μετα-Αποικιοκρατικές Σπουδές).

Διπλωματική Ιστορία (Η Ευρωπαϊκή Συμφωνία (Concert of Europe) και η λειτουργία της. Το σύστημα των Συμμαχιών και ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος. Οι συνθήκες Ειρήνης και το σύστημα συλλογικής ασφάλειας της Κοινωνίας των Εθνών. Θέματα μειονοτήτων στο μεσοπόλεμο. Η εξωτερική πολιτική των ολοκληρωτικών καθεστώτων του μεσοπολέμου. Η πολιτική του κατευνασμού. Ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος).

Εξεταστές: Ι. Στεφανίδης, Μ. Σαρηγιαννίδης και αναπληρωματικό μέλος Π. Γκλαβίνης.

7) **Διεθνές Οικονομικό Δίκαιο (ως μάθημα επιλογής)** (θα εξεταστεί η ύλη του μαθήματος του **Δικαίου των Ξένων Επενδύσεων** και ειδικότερα οι ακόλουθες θεματικές:

1. Η έννοια της ξένης άμεσης επένδυσης. **2.** Εθνικό δίκαιο, επενδυτικοί κώδικες και η περίπτωση της Ελλάδας. **3.** Οι διμερείς συμβάσεις προστασίας & προώθησης των επενδύσεων. **4.** Η ασφάλιση των ξένων επενδύσεων. **5.** Η προστασία των ξένων επενδύσεων. **6.** Διαιτητικοί μηχανισμοί επίλυσης των διεθνών επενδυτικών διαφορών).

Εξεταστές: Π. Γκλαβίνης, Π. Στάγκος και αναπληρωματικό μέλος Ι. Κτενίδης.

Δ. Κατεύθυνση Εμπορικού και Οικονομικού Δικαίου

1) **Δίκαιο Χερσαίου Εμπορίου ως υποχρεωτικό μάθημα** (**1.** Δίκαιο Εταιριών : Προσωπικές και Κεφαλαιουχικές Εταιρίες, **2.** Δίκαιο Αξιογράφων, **3.** Πτωχευτικό Δίκαιο : Κήρυξη της πτώχευσης, ουσιαστικό πτωχευτικό δίκαιο, διαδικασία της πτώχευσης και περάτωση της πτώχευσης).

Εξεταστές: Σ. Ψυχομάνης, Ν Τέλλης και αναπληρωματικό μέλος Ε Τζίβα.

Η εξέταση θα γίνει σε πρακτικό θέμα με χρήση μη σχολιασμένου Κώδικα.

2) **Ένα από τα παρακάτω μαθήματα κατ' επιλογή του υποψήφιου:**

α) **Ναυτικό Δίκαιο** (**1.** Πλοίο - πλωτό ναυπήγημα **2.** Τα κύρια πρόσωπα στη ναυτιλιακή επιχείρηση **3.** Συμπλοιοκτησία, **4.** Τα βοηθητικά πρόσωπα της ναυτιλιακής επιχείρησης, **5.** Ναύλωση).

Εξεταστές: Σ. Ψυχομάνης, Γ. Ψαρουδάκης και αναπληρωματικό μέλος Ν Τέλλης.

β) **Δίκαιο Ανταγωνισμού – Δίκαιο Προστασίας του Καταναλωτή** (Αθέμιτος ανταγωνισμός (Ν. 146/1914), ελεύθερος ανταγωνισμός (Ν. 3959/2011) και αθέμιτες εμπορικές πρακτικές σύμφωνα με το Ν. 2251/1994 περί προστασίας του καταναλωτή).

Εξεταστές: Σ. Ψυχομάνης, Ε. Τζίβα και αναπληρωματικό μέλος Ν. Ελευθεριάδης.

γ) **Δίκαιο Βιομηχανικής και Πνευματικής Ιδιοκτησίας** (Σήμα και Πνευματική Ιδιοκτησία).

Εξεταστές: Σ. Ψυχομάνης, Ν. Τέλλης και αναπληρωματικό μέλος Α. Παπαδοπούλου.

Κατά την εξέταση στα υπό α έως γ μαθήματα επιτρέπεται η χρήση μη σχολιασμένου Κώδικα.

Ε. Κατεύθυνση Ιστορίας, Φιλοσοφίας και Κοινωνιολογίας του Δικαίου

Οι υποψήφιοι της Κατεύθυνσης Ιστορίας, Φιλοσοφίας και Κοινωνιολογίας του Δικαίου εξετάζονται σε δύο (2) από τα παρακάτω μαθήματα:

1) **Ιστορία του Ελληνικού και Ρωμαϊκού Δικαίου** (**1.** Ο γεωγραφικός χώρος και οι πρωταγωνιστές της πολιτικής ζωής στην αρχαία Ελλάδα και τη Ρώμη **2.** Οι πρώιμες μορφές πολιτικής και κοινωνικής

οργάνωσης της αρχαίας Ελλάδας **3**. Ο παραμερισμός της βασιλείας. Η αριστοκρατική διακυβέρνηση **4**. Η οικονομική και κοινωνική κρίση του 7ου αιώνα και οι τρόποι αντιμετώπισής της (αποικισμός, τυραννίδα, διαλλαγή) **5**. Η σπαρτιατική ευνομία: Πολιτεία Λακεδαιμονίων και η απόλυτη ισότητα **6**. Η αθηναϊκή ευνομία – αποτέλεσμα διαλλαγής: Δράκων και Σόλων **7**. Το μεσοδιάστημα της τυραννίδας: Οι πεισιστρατιδές **8**. Από την ευνομία στην ισοπολιτεία: Οι μεταρρυθμίσεις του Κλεισθένη **9**. Η αθηναϊκή δημοκρατία στο απόγειο της: Ο χρυσός αιώνας του Περικλή (5ος αι.) **10**. Η αθηναϊκή δημοκρατία μετά τον πελοποννησιακό πόλεμο **11**. Τα ελληνιστικά βασίλεια **12**. Ρώμη: Η εποχή της βασιλείας **13**. Η εγκαθίδρυση της respublica **14**. Οι νομικές κατακτήσεις της plebs **15**. Τα κοινωνικά και πολιτικά θεμέλια της respublica **16**. Η κρίση της respublica (2ος π.χ. αι.) **17**. Κατάρρευση της respublica (133 π.χ.-30 μ.χ.) **18**. Το πολίτευμα της ηγεμονίας (principatus - 1ος π.χ. – 3ος μ.χ. αι.) **19**. Οι πηγές του δικαίου από τη respublica στην αυτοκρατορία **20**. Θεμελιώδεις έννοιες της ιδιωτικής ρωμαϊκής δίκης **21**. Η ιουστινιάνεια κωδικοποίηση (corpus iuris civilis) **22**. Η μεταρρυθμιστική προσπάθεια των Ισαύρων **23**. Η νομοθεσία των μακεδόνων αυτοκρατόρων.

Εξεταστές: Δ. Παπαδάτου, Κ. Βλάχος και αναπληρωματικό μέλος Κ. Σταμάτης.

Δεν επιτρέπεται η χρήση Κωδίκων.

2) **Εκκλησιαστικό Δίκαιο** (1. Σχέσεις Πολιτείας και Εκκλησίας. 2. Η θέση της Ορθόδοξης Εκκλησίας στην Ελλάδα. 3. Θρησκευτική ελευθερία).

Εξεταστές: Κ. Κυριαζόπουλος, Κ. Παπαγεωργίου και αναπληρωματικό μέλος Ι. Ιγγλεζάκης.

Δεν επιτρέπεται η χρήση Κωδίκων.

3) **Κοινωνιολογία του Δικαίου** (1. Η θεμελίωση του ενοποιημένου διεπιστημονικού πεδίου της Κοινωνιολογίας του Δικαίου και της Νομικής ως Κοινωνικής Επιστήμης (τα τρία πορίσματα-προαπαιτούμενα της ενοποίησης, τυπική και ουσιαστική νομιμοποίηση, περί του φυσικού δικαίου, οι θεωρίες κοινωνικού συμβολαίου, ο νομικός πλουραλισμός). 2. Γερμανική έννομη τάξη (κυρίως η ιστορική σχολή του δικαίου (κυρίως Karl von Savigny) και η κοινωνιολογική ρεαλιστή σχολή του δικαίου (Rudolf von Jhering). 3. Ο νομικός ρεαλισμός στις ΗΠΑ (κυρίως O. W. Holmes και Roscoe Pound). 4. Οι κριτικές προσεγγίσεις της τυποκρατίας και εννοιοκρατίας στην Γαλλία (κυρίως F. Gény, M. Hauriou, L. Duguit, M. Mauss και H. Lévy-Bruhl). 5. Η συγκρότηση του διευρυμένου αντικειμένου μελέτης της Νομικής Επιστήμης. 6. Εφαρμογή της σημειωτικής ανάλυσης στη μελέτη του νομικού φαινομένου. 7. Εφαρμογή του «αδέυτου» (Max Weber) στο δίκαιο. 8. Περί των βασικών κοινωνικών λειτουργιών του δικαίου. 9. Περί δικαίου και ποινής λειτουργικές αντιλήψεις (κυρίως του E. Durkheim). 10. Το νομικό σύστημα στο πλαίσιο της συστημικής θεωρίας και μεθόδου (κυρίως Talcott Parsons)).

Εξεταστές: Α. Τσαούση, Κ. Παπαγεωργίου και αναπληρωματικό μέλος Κ. Σταμάτης.

Δεν επιτρέπεται η χρήση Κωδίκων.

4) **Φιλοσοφία και Μεθοδολογία του Δικαίου** (Η ορθότητα των νομικών κρίσεων. Η νομική γλώσσα. Ο νομικός συλλογισμός. Η αναγκαιότητα της ερμηνείας του δικαίου. Η ερμηνεία εξειδικεύει τις εφαρμοστέες διατάξεις. Μέθοδοι ερμηνείας του δικαίου: από τον Savigny προς εμάς. Οι βασικές μέθοδοι ερμηνείας του δικαίου. Ερμηνεία στο ποινικό και στο φορολογικό δίκαιο. Επιχειρήματα γενικών αρχών και προεκτίμηση του εφαρμοστέου κανόνα. Ερμηνευτική κάλυψη κενών δικαίου. Ερμηνευτική κάλυψη αντινομιών δικαίου).

Εξεταστές: Κ. Σταμάτης, Α. Τάκης και αναπληρωματικό μέλος Α. Τσαούση.

Επιτρέπεται η χρήση μη σχολιασμένων Κωδίκων.

5) **Δίκαιο και Πληροφορική** (Νομική προστασία λογισμικού, βάσεων δεδομένων, πολυμέσων και άλλων ψηφιακών έργων. Οι ρυθμίσεις του π.δ. 131/2003 για το ηλεκτρονικό εμπόριο. Ονόματα χώρου. Προστασία καταναλωτών στις ηλεκτρονικές συναλλαγές. Ηλεκτρονικά έγγραφα και ηλεκτρονικές υπογραφές. Προστασία προσωπικών δεδομένων: α. γενικό πλαίσιο προστασίας (ν. 2472/1997) και β. προστασία προσωπικών δεδομένων στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες).

Εξεταστές: Ι. Ιγγλεζάκης, Α. Τσαούση και αναπληρωματικό μέλος Α. Τάκης.

Δεν επιτρέπεται η χρήση Κώδικα.

ΣΤ. Κατεύθυνση Ποινικών και Εγκληματολογικών Επιστημών

1) **Ποινικό Δίκαιο ως υποχρεωτικό μάθημα** (Γενικό Ποινικό και Θεωρία της Ποινής).

Εξεταστές: Ε. Συμεωνίδου-Καστανίδου, Ν. Μπιτζιλέκης και αναπληρωματικό μέλος Θ. Παπακυριάκου.

2) **Ένα από τα παρακάτω μαθήματα κατ' επιλογή του υποψήφιου:**

α) **Ποινική Δικονομία** (Προδικασία - Ακροατήριο - Ένδικα Μέσα).

Εξεταστές: Λ. Μαργαρίτης, Γ. Καλφέλης και αναπληρωματικό μέλος Α. Παπαδαμάκης.

β) **Εγκληματολογία – Σωφρονιστική** (Εγκλημα - Εγκληματικότητα - Δράστης του Εγκλήματος - Θύμα του Εγκλήματος - Αντεγκληματική πολιτική - Ελληνικό Σωφρονιστικό σύστημα - Δικαιώματα των κρατουμένων).

Εξεταστές: Α. Πιτσελά, Μ. Αρχιμανδρίτου και αναπληρωματικό μέλος Α. Ζαχαριάδης.

γ) **Ειδικοί Ποινικοί Νόμοι** (Ναρκωτικά - Όπλα - Αλλοδαποί - Λαθρεμπορία - Πνευματική Ιδιοκτησία).

Εξεταστές: Ε. Συμεωνίδου-Καστανίδου, Ν. Μπιτζιλέκης και αναπληρωματικό μέλος Θ. Παπακυριάκου.

Σε όλα τα εξεταζόμενα μαθήματα της Κατεύθυνσης Ποινικών και Εγκληματολογικών Επιστημών επιτρέπεται η χρήση Κωδίκων και συγγραμμάτων.

ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ

Όλοι οι υποψήφιοι των παραπάνω Κατευθύνσεων σύμφωνα με τη δήλωσή τους, θα εξεταστούν σε μια από τις παρακάτω ξένες γλώσσες σε νομικό κείμενο γενικού περιεχομένου:

Στο μάθημα της ξένης γλώσσας δεν επιτρέπεται η χρήση λεξικού.

Εξεταστές:

1. **Αγγλικά:** Μ. Αρχιμανδρίτου, Α.-Μ. Κώνστα

2. **Γαλλικά:** Ε. Πρεβεδούρου, Σ. Τζωρτζακάκη-Τζαρίδου.

3. **Γερμανικά:** Α. Δάφρα, Θ. Παπακυριάκου.

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ-ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ-ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

Στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών για κτήση ΜΔΕ γίνονται δεκτοί **πτυχιούχοι Νομικής Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή αντίστοιχων Σχολών ή Τμημάτων αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Ειδικά στις κατευθύνσεις: α. Δημοσίου Δικαίου και Πολιτικής Επιστήμης, β. Διεθνών Σπουδών, γ. Εμπορικού και Οικονομικού Δικαίου και δ. Ιστορίας, Φιλοσοφίας και Κοινωνιολογίας του Δικαίου**, είναι δυνατή η εγγραφή και πτυχιούχων συναφών με το αντικείμενο τους Τμημάτων ή Σχολών πέραν της Νομικής, και ειδικότερα των κοινωνικών, πολιτικών, οικονομικών και ανθρωπιστικών επιστημών, διεθνών σχέσεων και δημόσιας διοίκησης. Τα κριτήρια επιλογής ορίζονται στις διατάξεις του άρθρου 4 του Ν. 3685/2008 (ΦΕΚ 148 τ.Α'/16-7-2008).

Ο αριθμός εισακτέων στο ΠΜΣ, για απόκτηση ΜΔΕ, **δεν μπορεί να υπερβαίνει κατ' έτος τους είκοσι πέντε (25) για κάθε μία από τις έξι (6) κατευθύνσεις και σε σύνολο τους εκατόν πενήντα (150)**. Σε περίπτωση που ο αριθμός των επιτυχόντων σε ορισμένη κατεύθυνση είναι μικρότερος των είκοσι πέντε (25) και υπάρχουν επιτυχόντες σε άλλες κατευθύνσεις πέραν του ορίου των είκοσι πέντε

(25), οι κενές θέσεις μπορούν να μεταφέρονται στις άλλες κατευθύνσεις. Σε αυτήν την περίπτωση κάθε άλλη κατεύθυνση μπορεί να δεχθεί κατ' ανώτατο όριο τρεις (3) επιπλέον επιτυχόντες. Καταρχήν η μεταφορά λαμβάνει χώρα ισομερώς μεταξύ των επιμέρους κατευθύνσεων. Σε περίπτωση που ο κανόνας της ισομέρειας αφήνει αδιάθετες θέσεις, αυτές πληρώνονται κατά την σειρά συνολικής κατάταξης των επιτυχόντων με βάση τα μόρια που συγκέντρωσαν.

Για να γίνει κανείς δεκτός στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών **θα πρέπει να έχει επιτύχει σε γραπτές εισαγωγικές εξετάσεις σε δύο μαθήματα της κατεύθυνσης σύμφωνα με όσα ορίζονται παραπάνω. Απαιτείται επίσης η επιτυχής γραπτή εξέταση στην αγγλική, ή γαλλική ή γερμανική γλώσσα σε νομικό κείμενο γενικού περιεχομένου.**

Ο υποψήφιος θεωρείται ότι επέτυχε στις εισαγωγικές εξετάσεις του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών όταν το άθροισμα των βαθμών των δυο εξεταστών σε καθένα από τα δύο μαθήματα της κατεύθυνσης όπου εξετάστηκε είναι **τουλάχιστον δώδεκα (12) και παράλληλα επιτυγχάνει στο μάθημα της ξένης γλώσσας**. Η βαθμολογική κλίμακα για κάθε εξεταστή είναι μηδέν ως δέκα (0 - 10). Η βαθμολογία της ξένης γλώσσας καταχωρείται με τον τελικό χαρακτηρισμό: «επιτυχώς» ή «ανεπιτυχώς» και όχι με αριθμητικό βαθμό.

Στην περίπτωση που οι επιτυχόντες ανά κατεύθυνση **ξεπερνούν το ανώτατο όριο (25)** εφαρμόζονται τα παρακάτω κριτήρια επιλογής των εισακτέων:

α. Η βαθμολογία σε κάθε εξετασθέν μάθημα (από 12 έως 20) με συντελεστή αξιολόγησης 0,35 για το κάθε ένα και μέγιστη μοριοδότηση μέχρι επτά (7) μόρια ($20 \times 0,35=7$). Το μάθημα της ξένης γλώσσας (Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά,) δεν λαμβάνει συντελεστή αξιολόγησης, και αρκεί η επιτυχής εξέτασή του.

β. Ο βαθμός πτυχίου (με βαθμολογική κλίμακα πέντε ως δέκα (5 - 10)), με συντελεστή αξιολόγησης 0,5 και μέγιστη μοριοδότηση μέχρι πέντε (5) μόρια ($10 \times 0,5=5$).

γ. Η πιστοποιημένη άριστη γνώση δεύτερης ξένης γλώσσας (Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά, Ιταλικά, Ισπανικά) σύμφωνα με τα καθιερωμένα διεθνή πρότυπα (επίπεδο C2), λαμβάνει συνολικά ένα (1) μόριο.

Οι προϋποθέσεις και τα κριτήρια επιλογής για την εισαγωγή στο πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών περιγράφονται αναλυτικά στο άρθρο 3 του κανονισμού μεταπτυχιακών σπουδών που είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα της Νομικής Σχολής (<http://www.law.auth.gr/>).

Οι υποψήφιοι που είναι κάτοχοι διπλώματος ή αναγνωρισμένης πιστοποίησης της άριστης γνώσης της ξένης γλώσσας σύμφωνα με τα καθιερωμένα διεθνή πρότυπα (επίπεδο C2), απαλλάσσονται από την εξέταση της ξένης γλώσσας.

Αναλυτικά αναφέρονται παρακάτω τίτλοι σπουδών που αποδεικνύουν την άριστη γνώση της ξένης γλώσσας:

A) ΑΓΓΛΙΚΑ

Άριστη γνώση (Γ2/C2) :

Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας επιπέδου Γ2 του ν.2740/1999, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.19 του άρθρου 13 του ν.3149/2003, όπως ισχύει.

CERTIFICATE OF PROFICIENCY IN ENGLISH (CPE) του Πανεπιστημίου CAMBRIDGE.

ECPE – EXAMINATION FOR THE CERTIFICATE OF PROFICIENCY IN ENGLISH του Πανεπιστημίου MICHIGAN

Michigan State University – Certificate of English Language Proficiency (MSU – CELP) : CEF C2.

BULATS English Language Test, βαθμολογία 90-100, του Πανεπιστημίου του CAMBRIDGE.

INTERNATIONAL ENGLISH LANGUAGE TESTING SYSTEM (IELTS) από το University of Cambridge Local Examinations Syndicate (UCLES) – The British Council – IDP Education Australia IELTS Australia με βαθμολογία από 8,5 και άνω.

LONDON TESTS OF ENGLISH LEVEL 5 -PROFICIENT COMMUNICATION- του EDEXCEL. ή PEARSON TEST OF ENGLISH GENERAL LEVEL 5 -PROFICIENT COMMUNICATION- του EDEXCEL ή EDEXCEL LEVEL 3 CERTIFICATE IN ESOL INTERNATIONAL (CEF C2).

ISE IV INTEGRATED SKILLS IN ENGLISH LEVEL 3 CERTIFICATE IN ESOL INTERNATIONAL του TRINITY COLLEGE LONDON.

CITY & GUILDS LEVEL 3 CERTIFICATE IN ESOL INTERNATIONAL (reading, writing and listening) -MASTERY- και CITY & GUILDS LEVEL 3 CERTIFICATE IN ESOL INTERNATIONAL (Spoken) -MASTERY- (Συνυποβάλλονται αθροιστικά για την απόδειξη της άριστης γνώσης) ή CITY & GUILDS CERTIFICATE IN INTERNATIONAL ESOL-MASTERY- και CITY & GUILDS CERTIFICATE IN INTERNATIONAL SPOKEN ESOL -MASTERY- (Συνυποβάλλονται αθροιστικά για την απόδειξη της άριστης γνώσης).

EDI Level 3 Certificate in ESOL International JETSET Level 7 (CEF C2) ή PEARSON EDI LEVEL 3 Certificate in ESOL International (CEF C2).

PEARSON LCCI EFB LEVEL 4 (Ενότητες: Reading, Writing, Listening, Speaking, με βαθμό «Distinction» ή «Credit»).

OCNW Certificate in ESOL International at Level 3 (Common European Framework equivalent level C2) (μέχρι 31/8/2009).

Ascentis Level 3 Certificate in ESOL International (CEF C2).

ESB Level 3 Certificate in ESOL International All Modes (Council of Europe Level C2).

Test of Interactive English, C2 Level.

NOCN Level 3 Certificate in ESOL International (C2).

AIM Awards Level 3 Certificate in ESOL International (C2) (Ενότητες: Reading, Writing, Listening, Speaking).

LRN Level 3 Certificate in ESOL International (CEF C2).

B) ΓΑΛΛΙΚΑ

Άριστη γνώση (Γ2/C2) :

Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας επιπέδου Γ2 του ν.2740/1999, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.19 του άρθρου 13 του ν.3149/2003, όπως ισχύει.

Δίπλωμα ALLIANCE FRANCAISE.

Πιστοποιητικό D.A.L.F. – OPTION LETTRES ή DALF C2.

DIPLOME DE LANGUE ET LITTERATURE FRANCAISES (SORBONNE II) [Μέχρι το 1999 ο τίτλος του διπλώματος ήταν: DIPLOME D' ETUDES FRANCAISES (SORBONNE II).

DIPLOME SUPERIEUR D' ETUDES FRANCAISES (SORBONNE 3EME DEGRE).

Certificat de competences linguistiques του Institut Superieur des Langues Vivantes (ISLV), Departement de francais, του Πανεπιστημίου της Λιέγης – Επίπεδο C2.

CERTIFICAT V.B.L.T. NIVEAU PROFESSIONNEL του Πανεπιστημίου Γενεύης.

Σημείωση: Για τα πιστοποιητικά παλαιότερων ετών τα οποία δεν αναγράφονται στο παρόν, απαιτείται βεβαίωση, από τον οικείο φορέα (Γαλλικό Ινστιτούτο Αθηνών-Υπηρεσία Εξετάσεων), για το επίπεδο του πιστοποιητικού.

Γ) ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ

Άριστη γνώση (Γ2/C2) :

Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας επιπέδου Γ2 του ν.2740/1999, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.19 του άρθρου 13 του ν.3149/2003, όπως ισχύει.

Goethe-Zertifikat C2: Großes Deutsches Sprachdiplom (Ενότητες: Lesen, Hören, Schreiben, Sprechen) του Ινστιτούτου Goethe.

Πιστοποιητικό GROSSES DEUTSCHES SPRACHDIPLOM (GDS), του Πανεπιστημίου Ludwig-Maximilian του Μονάχου και του Ινστιτούτου Goethe (μέχρι 31-12-2011).

KLEINES DEUTSCHES SPRACHDIPLOM (KDS), του Πανεπιστημίου Ludwig-Maximilian του Μονάχου και του Ινστιτούτου Goethe (μέχρι 31-12-2011).

ZENTRALE OBERSTUFENPRUFUNG (ZOP) του Ινστιτούτου Goethe (μέχρι 31-12-2011).

ÖSTERREICHISCHES SPRACHDIPLOM (ÖSD) ZERTIFIKAT C2. (Ενότητες: Lesen, Hören, Schreiben, Sprechen).

ZERTIFIKAT V.B.L.T. PROFESSIONALES LEBEN του Πανεπιστημίου Γενεύης.

Δ) ΙΤΑΛΙΚΑ

(μόνο για πιστοποίηση άριστης γνώσης ως **δεύτερης** ξένης γλώσσας)

Άριστη γνώση (Γ2/C2) :

Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας επιπέδου Γ2 του ν.2740/1999, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.19 του άρθρου 13 του ν.3149/2003, όπως ισχύει.

DIPLOMA SUPERIORE DI LINGUA E CULTURA ITALIANA.

DIPLOMA DI LINGUA E CULTURA ITALIANA (του Ιταλικού Μορφωτικού Ινστιτούτου Αθηνών).

DIPLOMA DI TRADUTTORE ή DIPLOMA DEL CORSO SUPERIORE DI TRADUTTORE.

CERTIFICATO DI CONOSCENZA DELLA LINGUA ITALIANA, LIVELLO 5 (CELI 5) του Πανεπιστημίου της Περούτζια.

Certificato V.B.L.T. Livello professionale του Πανεπιστημίου Γενεύης.

Πιστοποίηση P.L.I.D.A. C2 ή P.L.I.D.A. D (έως το 2003).

Σημείωση: Για τα πιστοποιητικά παλαιότερων ετών τα οποία δεν αναγράφονται στο παρόν, απαιτείται βεβαίωση, από τον οικείο φορέα (Ιταλικό Ινστιτούτο Αθηνών-Υπηρεσία Εξετάσεων), για το επίπεδο του πιστοποιητικού.

Ε) ΙΣΠΑΝΙΚΑ

(μόνο για πιστοποίηση άριστης γνώσης ως **δεύτερης** ξένης γλώσσας)

Άριστη γνώση (Γ2/С2) :

Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας επιπέδου Γ2 του ν.2740/1999, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 19 του άρθρου 13 του ν. 3149/2003, όπως ισχύει.

DIPLOMA DELE SUPERIOR DE ESPANOL (DELE) (μέχρι το 2002).

DIPLOMA DE ESPANOL COMO LENGUA EXTRANJERA (NIVEL SUPERIOR)-(DELE) (μέχρι το 2008).

DIPLOMA DE ESPANOL – NIVEL C2 (DELE) (από το Ινστιτούτο Cervantes εξ ονόματος του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού της Ισπανίας).

CERTIFICADO SUPERIOR E.O.I. (ESCUELAS OFICIALES DE IDIOMAS) (από το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού της Ισπανίας).

Η άριστη γνώση της ξένης γλώσσας αποδεικνύεται επίσης και με τους εξής τρόπους:

(i) Με Πτυχίο Ξένης Γλώσσας και Φιλολογίας ή Πτυχίο Ξένων Γλωσσών Μετάφρασης και Διερμηνείας Πανεπιστημίου της ημεδαπής ή αντίστοιχο και ισότιμο σχολών της αλλοδαπής,

(ii) Με Πτυχίο, προπτυχιακό ή μεταπτυχιακό δίπλωμα ή διδακτορικό δίπλωμα οποιουδήποτε αναγνωρισμένου ιδρύματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της αλλοδαπής,

(iii) Με Απολυτήριο τίτλο ισότιμο των ελληνικών σχολείων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, εφόσον έχει αποκτηθεί μετά από κανονική φοίτηση τουλάχιστον έξι ετών στην αλλοδαπή.

Οι υπό στοιχείο (iii) τίτλοι σπουδών της αλλοδαπής πρέπει να συνοδεύονται επιπλέον και από βεβαίωση για το επίπεδο της εκπαιδευτικής βαθμίδας στην οποία ανήκουν, η οποία χορηγείται από τον ΟΕΕΚ ή ΕΟΠΠ ή ΕΟΠΠΕΠ ή από την αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Διευκρινίζεται ότι η εν λόγω βεβαίωση χορηγείται από τον ΟΕΕΚ ή ΕΟΠΠ ή ΕΟΠΠΕΠ μόνο μετά την έκδοση της αντίστοιχης ατομικής διοικητικής πράξης ισοτιμίας.

Δεν απαιτείται η απόδειξη της γνώσης της ξένης γλώσσας εάν οι επικαλούμενοι τίτλοι σπουδών έχουν αποκτηθεί στο εξωτερικό, όπου τα μαθήματα διδάσκονται στην ίδια γλώσσα.

Η άδεια επάρκειας διδασκαλίας ξένης γλώσσας, δεν αποδεικνύει την γνώση ξένης γλώσσας (π.δ 347/2003). Οι υποψήφιοι που είναι κάτοχοι της σχετικής άδειας πρέπει να προσκομίσουν ευκρινές φωτοαντίγραφο από αντίγραφο του τίτλου σπουδών (βάσει του οποίου εκδόθηκε η άδεια επάρκειας διδασκαλίας ξένης γλώσσας) που έχει επικυρωθεί από δικηγόρο.

Προθεσμία υποβολής αιτήσεων:

Η προθεσμία υποβολής αιτήσεων για συμμετοχή στις εισαγωγικές εξετάσεις του ΠΜΣ έχει οριστεί μεταξύ **21 και 31 Αυγούστου 2017**.

Οι υποψήφιοι υποβάλλουν αίτηση **μόνο για μία κατεύθυνση** του ΠΜΣ.

Οι υποψήφιοι, θα πρέπει να υποβάλουν τα δικαιολογητικά τους για συμμετοχή στις εισαγωγικές εξετάσεις, από **21 Αυγούστου έως και 31 Αυγούστου 2017 και ώρα 11:30 - 13:00**, αυτοπροσώπως ή μέσω νομίμως εξουσιοδοτημένου τρίτου προσώπου στη θυρίδα της Γραμματείας της Νομικής Σχολής, ή ταχυδρομικώς στη διεύθυνση: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Νομική Σχολή, Γραμματεία Νομικής Σχολής, Ισόγειο, Τ.Κ. 54124, Θεσσαλονίκη, με την ένδειξη: «Συμμετοχή στις εξετάσεις του ΠΜΣ της Νομικής Σχολής».

Δικαιολογητικά υποβολής αίτησης:**Α. Για πτυχιούχους του Τμήματος Νομικής ΑΠΘ**

1. Αίτηση (υπάρχει σε ηλεκτρονική μορφή στην ιστοσελίδα της Νομικής Σχολής).

2. Αντίγραφο του τίτλου σπουδών που αποδεικνύει την άριστη γνώση ξένης γλώσσας (Αγγλικά, ή Γαλλικά, ή Γερμανικά) για απαλλαγή από τις εξετάσεις.

3. Αντίγραφο του τίτλου σπουδών που αποδεικνύει την άριστη γνώση **δεύτερης** ξένης γλώσσας (Αγγλικά, ή Γαλλικά, ή Γερμανικά, ή Ιταλικά, ή Ισπανικά) για τη λήψη πρόσθετων μορίων στην περίπτωση που οι επιτυγχόντες ανά κατεύθυνση ξεπερνούν το ανώτατο όριο.

Β. Για πτυχιούχους άλλων Τμημάτων

1. Αίτηση (υπάρχει σε ηλεκτρονική μορφή στην ιστοσελίδα της Νομικής Σχολής).
2. Αντίγραφο πτυχίου.
3. Αντίγραφο αναλυτικής βαθμολογίας πτυχιούχου (**όπου να αναγράφεται η ημερομηνία ορκωμοσίας και ο βαθμός πτυχίου**).
4. Αντίγραφο του τίτλου σπουδών που αποδεικνύει την άριστη γνώση ξένης γλώσσας (Αγγλικά, ή Γαλλικά, ή Γερμανικά) για απαλλαγή από τις εξετάσεις.
5. Αντίγραφο του τίτλου σπουδών που αποδεικνύει την άριστη γνώση **δεύτερης** ξένης γλώσσας (Αγγλικά, ή Γαλλικά, ή Γερμανικά, ή Ιταλικά, ή Ισπανικά) για τη λήψη πρόσθετων μορίων στην περίπτωση που οι επιτυγχόντες ανά κατεύθυνση ξεπερνούν το ανώτατο όριο.

Για πτυχιούχους Τμημάτων των Πανεπιστημίων της αλλοδαπής : Τα ανωτέρω αναφερόμενα δικαιολογητικά και επιπρόσθετα αντίγραφο της πράξης ή του πιστοποιητικού αναγνώρισης ισοτιμίας και αντιστοιχίας των τίτλων από το ΔΟΑΤΑΠ (ή το ΔΙΚΑΤΣΑ) καθώς και **αντιστοιχία της βαθμολογικής κλίμακας** αυτών με τη βαθμολογική κλίμακα των ημεδαπών τίτλων.

Σημείωση για την υποβολή των δικαιολογητικών:

α. Γίνονται αποδεκτά τα απλά ευανάγνωστα φωτοαντίγραφα εγγράφων (π.χ. πτυχία και αναλυτικές βαθμολογίες) που έχουν εκδοθεί από Φορείς του Δημόσιου Τομέα στην Ελλάδα.

β. Τα έγγραφα (π.χ. τίτλοι σπουδών Πανεπιστημίων ή πιστοποιητικά γνώσης ξένων γλωσσών) που έχουν εκδοθεί στην **αλλοδαπή**, όταν προσκομίζονται σε ευκρινή φωτοαντίγραφα γίνονται αποδεκτά, υπό την προϋπόθεση ότι τα έγγραφα αυτά **έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο**.

γ. Σε περίπτωση που οι υποψήφιοι δεν έχουν λάβει αντίγραφο πτυχίου, ενώ είναι δικαιούχοι, προκειμένου να συμμετέχουν στις εισαγωγικές εξετάσεις θα πρέπει να προσκομίσουν υποχρεωτικά: **α. βεβαίωση περάτωσης σπουδών**, και **β. πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας όλων των μαθημάτων με τον ακριβή βαθμό του πτυχίου και με την αναφορά ότι εκκρεμεί μόνο η ορκωμοσία τους**.

Ημερομηνίες εξετάσεων:

Οι εξετάσεις θα είναι γραπτές και θα πραγματοποιηθούν **15-17 Σεπτεμβρίου**, σύμφωνα με το παρακάτω πρόγραμμα. Στις αρχές Σεπτεμβρίου θα ανακοινωθούν οι αίθουσες στις οποίες θα διεξαχθούν οι εισαγωγικές εξετάσεις όλων των Κατευθύνσεων του ΠΜΣ.

Πρόγραμμα Εισαγωγικών Εξετάσεων

Ξένες Γλώσσες (για όλες τις Κατευθύνσεις του ΠΜΣ)

Γλώσσα	Ημερομηνία	Ωρα
ΑΓΓΛΙΚΗ	15-9-2017 (Παρασκευή)	17:00-19:00
ΓΑΛΛΙΚΗ	15-9-2017 (Παρασκευή)	17:00-19:00
ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ	15-9-2017 (Παρασκευή)	17:00-19:00

Κατεύθυνση Αστικού, Αστικού Δικονομικού και Εργατικού Δικαίου

Μάθημα	Ημερομηνία	Ωρα
ΑΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	16-9-2017 (Σάββατο)	16:00-19:00
ΑΣΤΙΚΟ ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	17-9-2017 (Κυριακή)	08:00-11:00
ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	17-9-2017 (Κυριακή)	08:00-11:00

Κατεύθυνση Δημοσίου Δικαίου και Πολιτικής Επιστήμης

Μάθημα	Ημερομηνία	Ωρα
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	16-9-2017 (Σάββατο)	16:00-19:00
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	17-9-2017 (Κυριακή)	08:00-11:00
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	17-9-2017 (Κυριακή)	08:00-11:00
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ	17-9-2017 (Κυριακή)	08:00-11:00

Κατεύθυνση Διεθνών Σπουδών

Μάθημα	Ημερομηνία	Ωρα
ΔΗΜΟΣΙΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ	16-9-2017 (Σάββατο)	13:00-16:00
ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ	16-9-2017 (Σάββατο)	17:00-20:00
ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ	17-9-2017 (Κυριακή)	08:00-11:00
ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	17-9-2017 (Κυριακή)	12:00-15:00
Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΝΟΜΗ ΤΑΞΗ (ΕΔΡΑ JEAN MONNET)	17-9-2017 (Κυριακή)	12:00-15:00
ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ	17-9-2017 (Κυριακή)	12:00-15:00
ΔΙΕΘΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	17-9-2017 (Κυριακή)	12:00-15:00

Κατεύθυνση Εμπορικού και Οικονομικού Δικαίου

Μάθημα	Ημερομηνία	Ωρα
ΔΙΚΑΙΟ ΧΕΡΣΑΙΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ	16-9-2017 (Σάββατο)	19:00-22:00
ΝΑΥΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	17-9-2017 (Κυριακή)	11:00-14:00
ΔΙΚΑΙΟ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ	17-9-2017 (Κυριακή)	11:00-14:00
ΔΙΚΑΙΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ	17-9-2017 (Κυριακή)	11:00-14:00

Κατεύθυνση Ιστορίας, Φιλοσοφίας και Κοινωνιολογίας του Δικαίου

Μάθημα	Ημερομηνία	Ωρα
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΡΩΜΑΪΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	16-9-2017 (Σάββατο)	13:00-16:00
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	16-9-2017 (Σάββατο)	17:00-20:00

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	17-9-2017 (Κυριακή)	08:00-11:00
ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	17-9-2017 (Κυριακή)	12:00-15:00
ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ	17-9-2017 (Κυριακή)	16:00-19:00

Κατεύθυνση Ποινικών και Εγκληματολογικών Επιστημών

Μάθημα	Ημερομηνία	Ώρα
ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	16-9-2017 (Σάββατο)	19:00-22:00
ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ	17-9-2017 (Κυριακή)	11:00-14:00
ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ - ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΗ	17-9-2017 (Κυριακή)	11:00-14:00
ΕΙΔΙΚΟΙ ΠΟΙΝΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ	17-9-2017 (Κυριακή)	11:00-14:00

Εγγραφή στο ΠΜΣ:

Για την εγγραφή στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών απαιτείται η καταβολή ανταποδοτικού τέλους 200 ευρώ ετησίως.

Σημείωση:

Για τυχόν ειδικότερη πληροφόρηση ιδίως ως προς τυχόν προτεινόμενη βιβλιογραφία, οι υποψήφιοι μπορούν να ανατρέχουν στις ανακοινώσεις των Τομέων.

Ο Κοσμήτορας
της Νομικής Σχολής

Καθηγητής Γ. Δέλλιος